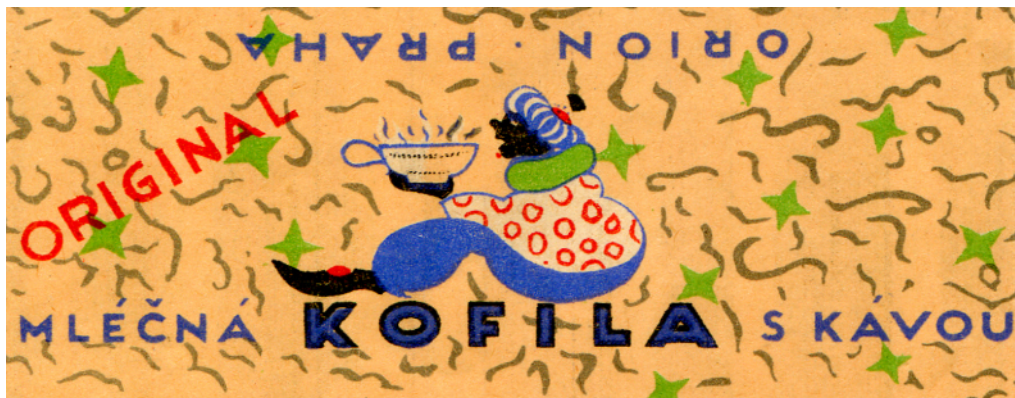

Významnou součástí Rykrovy tvorby tvoří užité umění. Už od svých jednadvaceti let se živil jako propagační grafik řady velkých podniků. Navrhoval s úspěchem obaly, reklamní plakáty či výlohy. Díky tomu byl dobře finančně zajištěn, ale za práci hodnou umělce se to tehdy úplně nepokládalo a osobnosti české malby na něj pohlížely zpatra.

Čtyřcípá hvězda, která dodnes tvoří logo čokolád ORION a najdete ji na všech jejích obalech, pochází také z dílny Zdenka Rykra.

Obal čokoládové tyčinky Kofila navrhl Zdenek Rykr před více než sto lety. Až ji budete mít příště v ruce, můžete porovnat, jak se původní obal za tu dobu proměnil. Co na to asi říká modrý mouřenín...?

Návrh obalu čokolády Kofila, 1923 (v roce 1929 získal cenu Grand prix na Světové výstavě v Barceloně)

Když Kofila slavila 100 let, vznikla limitovaná edice obalů s redesignem Rykrova návrhu od mladých českých designérů. K podrobnostem se dostanete po načtení QR kódu.

Které z vystavených děl s vámi nejvíce rezonovalo? Dokážete popsat, proč?

Ministerstvo
kultury

Státní fond kultury ČR

Městské
muzeum
Chotěboř

Impulsy k výstavě
pro mládež a dospělé

2. 9. 2026.—1. 3. 2027

Toto je malý průvodce, který by vás rád trochu vtáhl do výstavy. Napoví, čeho si všimnout, nabízí souvislosti a kontexty. Své postřehy si můžete zapsat, nakreslit, povídat si o nich s ostatními, nebo si je nechat pro sebe. Přijíme silný zážitek!

Zdenek Rykr v Chotěboři Jako by měl po pravici propast

Zastavte se u obrazu s názvem **Pryč**. Jmenovala se podle něj pražská výstava v roce 1934, kde byl vystaven s dalšími surrealistickými díly.

Motiv čekárny je zřejmě vzpomínkou na chotěbořské NÁDRAŽÍ, kde se Zdenek Rykr narodil. Takhle nějak dřív vypadala. Je to zároveň odkaz k touze vydat se pryč, do jiných míst a zemí. A také k touze vydat se pryč od zavedených malířských konvencí.

CESTY A VLAKY hrají zásadní roli v Rykově životě a díle. Pokuste se tyto stopy hledat v ostatních vystavených artefaktech.

Pryč, olej na plátně, 1934

„Rykrovy obrazy nemohou být v muzeu pro veřejnost nikdy náležitě využity. Jde o úzce specializovaný umělecký směr — surrealismus, který je běžnému návštěvníkovi naprosto nesrozumitelný.“

Blanka Sajfertová, ředitelka Městského muzea Chotěboř, 1973

Lidé v regionech jsou méně vnímaví k současným uměleckým trendům. Realita nebo zavádějící stereotyp...?

Sklo (Tři figury a domy), assembláž, 1936, detail, zapůjčeno ze sbírky Národní galerie v Praze

Impulsy k výstavě pro mládež a dospělé

Podtitulem výstavy je citace českého historika umění Jindřicha Chaloupeckého.
Cítili jste se tak někdy?
Na samé hraně?
Na okraji?
Jako byste měli po pravici propast?
...

Není to jen pocit propasti, do které chce člověk skočit, ale i určitá odvážnost přístupu k životu.

ASAMBLÁŽ (z franc. slova *assembler* = sestavit) je technika, při které se na podkladovou plochu kombinují a připevňují různé nalezené materiály, výsledek je tedy trojrozměrný. Dá se kombinovat s kresbou i malbou.

Zdenek Rykr tvořil své assembláže ve třicátých letech. Patří k jeho nejradikálnějším dílům a jsou považovány za první surrealistické objekty, které vznikly v Čechách.

Čtrnáct Rykových assembláží, které patří k tomu nejoriginálnějšímu z jeho díla, bylo původně součástí chotěbořské sbírky. V roce 1973 však došlo po několikaletých cestách po různých k jejich převodu do sbírky pražské Národní galerie. Co by to asi dnes znamenalo, kdyby k této změně bylo bývalo nedošlo a naše muzeum mělo ve sbírce takový poklad...?

Čeho si na assemblážích všímáte? V čem je jejich vnímání jiné než u klasického obrazu?

Mnohá díla Zdenka Rykra mohou působit znepokojivě. Zkuste se zaměřit na prvky, které tento dojem umocňují. Všimněte si barevnosti, námětů, formy... a symbolů!

Kterými SYMBOLY je zastoupen pocit zmaru v obrazech z roku 1939?

Vyberte v expozici dílo, které na vás naopak působí příjemně/radostně/hravě.

Setrvejte u něj, pozorujte, jak působí na vaše smysly a jaké evokuje myšlenky.

Pozornost si zaslouží Rykrovy osobité lineární kresby krajin. Zajímavou historii má kresba **Les na Mallorce** (1932), kterou si můžete v expozici prohlédnout. V krabicích s pohlednicemi Otakara Rykra ji v roce 2020 objevil kurátor chotěbořského muzea Jiří Málek. Byla rozstříhána a její části sloužily jako zarážky k oddělení jednotlivých skupin pohlednic. Podle nápisu na její zadní straně byla vystavena v roce 1932 v Topičově salonu — výstavní síni, nakladatelství a významném kulturním centru — v Praze. Na základě kresby vznikl tento obraz, která má ve sbírce Národní galerie Praha.

Krajina na Mallorce, olej na plátně, 1936, nevystaveno, fotografie © Národní galerie v Praze 2026

Zdenek Rykr v Chotěboři. Jako by měl po pravici propast

2. 9. 2026 — 1. 3. 2027